

УДК 376Ю1-056.26:37.013.77(477+100)(063)

К 66

*Рекомендовано до друку вченою радою
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(протокол № 4 від 27 листопада 2023 року)*

Редакційна колегія:

Боряк О. В. – доктор педагогічних наук, професор;

Бондаренко Ю. А. – доктор педагогічних наук, професор;

Дегтяренко Т. М. – доктор педагогічних наук, професор;

Колишкін О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Косенко Ю. М. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Чобанян А. В. – кандидат психологічних наук, доцент.

К 66 Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (22 листопада 2023 року, м. Суми). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. – 454 с.

Збірник матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції присвячений актуальним питанням у напрямках розв'язання широкого кола соціальних, науково-методологічних, психолого-педагогічних і медичних проблем щодо забезпечення життєдіяльності людей з особливими освітніми потребами та вивчення цього досвіду у вітчизняній і закордонній практиках.

Видання містить матеріали наукових доповідей викладачів закладів вищої освіти, науковців науково-дослідних установ, докторантів, аспірантів, магістрантів, практичних працівників сфери охорони здоров'я, освіти, соціального захисту населення, батьків, представників органів державного і місцевого самоврядування, недержавних громадських організацій, підприємств та інших установ.

Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, опублікованої у збірнику. При користуванні матеріалами посилання на збірник праць та авторів є обов'язковим.

УДК 376Ю1-056.26:37.013.77(477+100)(063)

©Колектив авторів, 2023

©Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023

Роман ПАВЛЮК, Ірина ПОВІРЕННА. <i>Організація психолого-педагогічного супроводу молодших школярів в умовах спеціального закладу освіти</i>	422
Анастасія ФЕДОРОВА. <i>Педагогічне забезпечення процесу формування патріотичних цінностей у дітей з інтелектуальними порушеннями старшого шкільного віку</i>	424

РОЗДІЛ 9

ПІДГОТОВКА ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ ТА КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ З ПСИХОФІЗИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Оксана БОРЯК. <i>Підготовка фахівців-дефектологів: виклики сьогодення</i>	429
Вікторія БОЙКО. <i>Формування корпоративної культури фахівців закладів освіти з інклюзивною формою навчання</i>	432
Вікторія ВЛАСЕНКО. <i>Організаційно-педагогічні засади командної роботи в умовах інклюзії</i>	435
Станіслав КЛІМЕНТОВСЬКИЙ. <i>Теоретичний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх педагогічних працівників у сфері інклюзивної освіти</i>	437
Лариса КОРЖ. <i>Професійна компетентність асистента вчителя: методологічний аналіз генези поняття</i>	439
Оксана ЛАВРИКОВА. <i>Запобігання синдрому емоційного вигорання у педагогів в умовах закладів спеціальної освіти</i>	442
Тетяна НАЛИВАЙКО. <i>До питання професійного вигорання корекційного педагога</i>	446
Любов ПРЯДКО. <i>Підвищення інклюзивної компетентності вчителя в умовах інституту післядипломної освіти</i>	449
Марина БОНДАР. <i>Потенціал івент-технологій для розвитку патріотизму підлітків</i>	452

школярів із інтелектуальними порушеннями в позаурочній діяльності: план заходів щодо формування краєзнавчої компетентності в позаурочній діяльності старшокласників із інтелектуальними порушеннями.

Перспективу подальшого дослідження ми вбачаємо в експериментальній перевірці розроблено та обґрунтовано плану заходів у межах роботи гуртка «Юний краєзнавець».

Роман ПАВЛЮК

доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент Київського університету імені Бориса Грінченка

Ірина ПОВІРЕННА

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта Київського університету імені Бориса Грінченка

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

Актуальність. Організація психолого-педагогічного супроводу молодших школярів в умовах навчання в закладах спеціальної освіти для дітей з ТПМ є важливою для забезпечення якісної освіти та розвитку кожного учня, незалежно від його особливостей. Спеціальна освіта передбачає доступність навчальних можливостей для всіх дітей, включаючи тих, у кого є спеціальні освітні потреби. Для успішної реалізації цієї концепції важливо враховувати індивідуальні потреби кожного учня та надавати відповідний супровід згідно з чинним законодавством.

Виклад основного матеріалу. Науковцями та практиками виділено ряд умов, які сприяють ефективній організації психолого-педагогічного супроводу для молодших школярів:

Індивідуалізація підходу: Педагоги та психологи повинні вивчати потреби кожного учня та створювати індивідуальні навчальні плани та стратегії, що враховують їхні потреби та здібності. Це передбачає аналіз інформації про розвиток кожного дитини та залучення батьків у процес прийняття рішень.

Комунікація і співпраця: Учителі, спеціалісти (психологи, логопеди, реабілітологи тощо) та батьки повинні співпрацювати для спільного

вирішення питань, пов'язаних з навчанням дітей з різними потребами. Регулярна комунікація та обмін досвідом є важливими.

Професійна підготовка: Педагоги повинні мати навички роботи з дітьми, які потребують додаткової підтримки. Цей вид педагогіки вимагає розуміння особливостей розвитку та методів роботи з різними дітьми.

Фізична доступність: Забезпечення фізичної доступності навчальних приміщень та обладнання для всіх дітей, включаючи дітей з обмеженими можливостями.

Соціальна і афективна підтримка: Психологи та соціальні працівники можуть надавати допомогу в адаптації та психосоціальному супроводі дітей з різними потребами, а також сприяти створенню позитивного середовища в класі.

Оцінка та моніторинг: Система оцінювання повинна бути гнучкою та враховувати індивідуальні потреби кожного учня. Важливо систематично моніторити прогрес і адаптувати навчальні підходи.

Підтримка батьків: Батьки грають важливу роль у процесі інклюзивної освіти. Їхні знання та підтримка сприяють успіху дитини. Педагоги повинні співпрацювати з батьками та надавати їм ресурси для підтримки навчання вдома.

Забезпечення спеціальної освіти для молодших школярів – складний та важливий процес. Правильна організація психолого-педагогічного супроводу грає важливу роль у створенні сприятливих умов для розвитку кожного учня та досягнення ними найкращих результатів.

Навички комунікації грають важливу роль у розвитку дітей, особливо на молодшому етапі шкільної освіти. Наприклад, діти з розладами спектра аутизму можуть демонструвати замкнуті стилі соціальної взаємодії та мати труднощі в спілкуванні з іншими дітьми. Проте існують підходи та стратегії, які можуть допомогти їм розвивати навички комунікації та інтегруватися в класну спільноту.

Для цього важливо, щоб фахівець працював у відповідній міжвідомчій команді, до якої входять і батьки, для ефективної підтримки дітей. Незалежно від місця навчання, співпраця між практиками та батьками є ключовим фактором ефективної підтримки.

Висновки. Для успішної підтримки дітей з ООП, співробітники повинні мати доступ до повної інформації про можливості програми психолого-педагогічного супроводу, які можуть бути використані для задоволення ООП конкретного учня. Існують відповідні ресурси, які допомагають підтримувати персонал у розумінні навичок мовлення та

аудіювання, а також реалізації стратегій у класі. Якісна організація психолого-педагогічного супроводу сприяє ефективній підтримці соціальної взаємодії та розвитку навичок комунікації для дітей з порушеннями мовлення та є життєво важливою, оскільки це може допомогти їм отримати соціальні та емоційні навички для успішної адаптації у дорослому житті. Проте, згідно з результатами багатьох досліджень, батьки та вчителі недостатньо розуміють потреби таких дітей у класі та відчують нестачу ресурсів для надання належної підтримки. Тому рекомендується проводити професійне навчання для персоналу з виявлення особливих потреб дітей із порушеннями мовлення, а також враховувати важливість психологічної підтримки та соціальної взаємодії для дітей з порушеннями мовлення.

Анастасія ФЕДОРОВА

магістрантка спеціальності
Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка

ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність. Гуманістичні та демократичні тенденції розвитку українського суспільства, об'єктивне зростання ролі моральних засад зумовили істотні зміни освітньо-виховних пріоритетів, цінностей і напрямів духовного розвитку учнів. Підвищення значущості моральних основ – істотна ознака духовного оздоровлення суспільства, яка потребує значного підвищення соціальної активності, самостійності, моральності учня.

Сучасні тенденції розвитку суспільства диктують нові пріоритети у вихованні молодого покоління. Формуванню активної громадянської позиції підлітків сприяє соціальний досвід, який складається з практичних навичок участі у суспільному житті та рівня розвитку громадянських якостей особистості. Такий досвід набувається як внаслідок засвоєння навчального матеріалу, так і в процесі позакласної чи позашкільної виховної роботи.

Аналіз педагогічної практики свідчить, що ефективність формування патріотичних цінностей у підлітків значним чином залежить від застосування інноваційних педагогічних технологій у позакласній